

A Fővárosi Ítéltábla dr. ... ügyvéd által képviselt ... felperesnek dr. ... kamarai jogtanácsos által képviselt alperes neve(alperes címe) alperes ellen vállalkozói díj megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2018. március 27. napján meghozott 8.G.42.258/2015/113. számú ítélete ellen az alperes részéről 116., a felperes részéről 117. sorszám alatt benyújtott fellebbezések folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett rendelkezését nem érinti, fellebbezett részét részben és akként változtatja meg, hogy az alperes marasztalását 42.557.236 (Negyvenkettőmillió-ötszázötvenhétezer-kétszázharminchat) forintról 36.274.908 (Harminchatmillió-kétszázhetvennégyezer-kilencszáznyolc) forintra leszállítja, egyebekben helybenhagyja;

kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 200.000 (Kétszázezer) forint másodfokú perköltséget;

kötelezi a felperest, hogy a Magyar Államnak külön felhívásra fizessen meg 906.747 (Kilencszázhatvanhat-ezer-hétszáznegyvenhét) forint le nem rótt jogorvoslati illetéket;

megállapítja, hogy az alperes által le nem rótt 2.500.000 (Kettőmillió-ötszázezer) forint jogorvoslati illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság az ítéletében a keresetnek – melyben a felperes a Budapest, kerület,en lévő ... épület és a hozzátartozó közterület felújítása tárgyában indított közbeszerzési eljárás eredményeként az alperessel 2013. január 25-én megkötött és többször módosított vállalkozási szerződés alapján prognosztizációs, valamint organizációs költségre, továbbá pótmunka díjára támasztott igényt – részben helyt adott és kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 42.557.236 forintot, annak 2015. május 13-tól a kifizetésig – a mindenkorijegybanki alapkamat kétszeresét kitevő összeget meg nem haladó – a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat nyolc százalékponttal növelt értékű kamatát, 1.652.825 forint perköltséget; az ezt meghaladó keresetet elutasította; kötelezte a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 250.000 forint kamarai jogtanácsosi költséget, továbbá az államnak külön felhívásra 450.000 forint eljárási illetéket; megállapította, hogy az állam 1.050.000 forint eljárási illetéket visel.

Határozata indokolásában rögzítette, hogy a peres felek között az 1959. évi IV. törvény (rPtk.) 389. §-a és 402. § (1) bekezdése szerint minősülő építési-vállalkozási szerződés jött létre átalányár

ellenében történő munkavégzésre, a rPtk. 393. § (1) és (3) bekezdése, valamint a rPtk. 404. § (1) bekezdése szerint az alperes kötelezettsége volt a munkaterület munkavégzésre alkalmas állapotban történő rendelkezésre bocsátása, továbbá a több vállalkozó általi munkavégzés összehangolása.

A lefolytatott okirati, tanú- és szakértői bizonyítás – melynek részeként a ... (...) írásbeli és szóbeli szakvéleményét az elsőfokú bíróság akként értékelte, hogy az organizációs költség és a pótmunka díja tekintetében mutatkozó véleménynyilvánítási hiányosság folytán teljesültek az 1952. évi III. törvény (rPp.) 183. § (2) bekezdése szerinti feltételek, nincs kizárva újabb szakértő bevonása, ezért a felperes indítványára ... igazságügyi szakértőt kirendelte – igazolta a felperes azon állítását, hogy az alperes jogosulti késedelembe esett a munkaterület átadásával.

A munkaterület késedelmes átadásával összefüggésben prognosztizációs költség megfizetése iránt előterjesztett kereseti kérelemnek – melyben a felperes elsődlegesen vállalkozói díj, másodlagosan kártérítés, harmadlagosan jogalap nélküli gazdagodás jogcímén kérte az alperest kötelezni alapanyag és munkadíj, valamint szállítási költségemelkedés miatt 5.029.200 forint és járulékai, valamint a menedzsment időarányos többletköltségeként 11.489.724 forint és járulékai megfizetésére – részben, kártérítés jogcímén adott helyt. Megállapította, hogy a vállalkozási szerződés 2. pontja szerint a vállalkozói díj a beépítésre kerülő anyagokat is tartalmazza, azok árainak emelkedése a díjra nincs kihatással, az egységárat a befejezési határidő figyelembevételével prognosztizálták; a 3. pontban a teljesítési határidőt 180 napban jelölték meg. A munkaterület átadásának igazolt késedelme kihatással volt a beépítésre került anyagok egységárára, a ... elismerhetőnek tartotta a KSH általános építőipari árindexe – mely tartalmazza az anyagot, a fuvar, a munkadíjat, a gépköltségeket – alapján a szerződés eredeti futamidején túli időszakban számlázott összegekre árindexelés végrehajtását és érvényesítését. A menedzsment időarányos többletköltségét a bérelszámolási és számviteli adatok alapján elismerhetőnek tartotta úgy, hogy azt az építési projektiroda tényleges alkalmazottainak és azok tényleges bérei közterhei figyelembevételével az eredeti szerződési határidőn túli futamidőre kell számítani. Mindezek figyelembevételével a ... bruttó 11.489.724 forint összeget tartott prognosztizációs többletköltségként elismerhetőnek. ... igazságügyi szakértő a ... szakértői véleménye alapján 3.960.000 forint + általános forgalmi adó (a továbbiakban: áfa) prognosztizációs költséget – mely tartalmazza a KSH index alapján számított anyagár emelkedést, szállítási költség és fizikai munkadíjtétel-emelkedést –, továbbá a menedzsment többletköltségeként 9.047.026 forint + áfa összeget, mindösszesen 13.007.026 forint + áfa prognosztizációs költséget talált felszámíthatónak. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a rPtk. 389. §-ára alapított elsődleges kereset nem alapos, figyelemmel arra, hogy a peres felek a vállalkozási szerződés 1. és 2. számú módosításában a vállalkozói díjat nem, csak a teljesítési határidőt változtatták meg, ugyanakkor az alperes munkaterület átadási késedelme a felperes teljesítését akadályozta, ezért a rPtk. 302. § b) pontja szerinti jogosulti késedelem folytán a rPtk. 303. §-a szerint kártérítési kötelezettség terheli, a teljesítési határidő meghosszabbításával felmerült prognosztizációs költség, mint kár megtérítésére köteles. A késedelmi kamat kezdő időpontját a kiállított számlában meghatározott fizetési határidőt követő naptól, 2015. május 13. napjától, a késedelmi kamat mértékét a rPtk. 301/A. § (2) bekezdése szerint állapította meg, figyelembe véve, hogy a vállalkozási szerződésben rögzített késedelmi kamat mérték a kárigény tekintetében nem alkalmazható. A kártérítés jogcímén történő marasztalás esetén áfa felszámítására nem kerülhet sor, így a jogszerűen járó prognosztizációs költséget ezen fizetési kötelezettség nélkül határozta meg.

Az elsődlegesen vállalkozói díj, másodlagosan kártérítés, harmadlagosan jogalap nélküli gazdagodás jogcímén előterjesztett organizációs többletköltség miatti 14.394.616 forint és járulékai megfizetése iránti kereseti kérelmet az elsőfokú bíróság bizonyítottság hiányában megalapozatlannak találta. Megállapította, hogy a peres felek közötti vállalkozási szerződésben nincs külön rendelkezés az organizációs költségek megtérítésére, a 2. pont szerint a vállalkozói díj tartalmazta a felvonulási, ellátási és organizációs, a közterület igénybevételével kapcsolatos költségeket, a projekt megvalósításához szükséges segédszerkezetek és berendezések

igénybevételét, a környezetvédelemmel, szélsőséges időjárással kapcsolatban felmerülő költségeket. A ... a szakvéleménye 6/3. pontjában elvileg elismerendőnek tartotta az anyagmozgatási többletköltségeket a munkaterület többszöri átszabására tekintettel, továbbá ugyanezen ok miatt a közterület foglalással kapcsolatos ideiglenes burkolatvédelem és a téliesítés költségét. Az alperes az organizációs- és munkaterület biztosításához kapcsolódó munkák elvégzésére a felperesnek megrendelést nem adott, aki ezen tevékenységre a ... Kft.-vel kötött szerződést 2013. december 3-án és 2014. március 31-én. Az előbbi szerződés 6.250.217 forintban határozta meg az organizációs költségeket, ezen szerződés alapján teljesítést igazoló jegyzőkönyv felvételére 2013. december 3-án került sor, melyet ... projektvezető ... műszaki ellenőr jelenlétében fenntartás nélkül aláírt, és a tételes elszámolásában a felperes – fenntartást nem közölve – 6.250.217 forint összegű igényt jelölt meg. A műszaki átadás-átvételt követően került sor a felperes és a ... Kft. között azon vállalkozási szerződés megkötésére, amely az organizációhoz és a munkaterület biztosításához kapcsolódó munkák díjaként 6.371.671 forint + áfa összeget, azaz bruttó 8.092.022 forintot jelölt meg. Az ezzel összefüggő teljesítésigazolást ... projektvezető, ... műszaki ellenőr a megrendelő képviselőjében, valamint a felperes ügyvezetője aláírta. A 2014. március 31-i költségvetési összesítőben bruttó 8.092.022 forint szerepelt ezen tétel alatt. Az elsőfokú bíróság ... igazságügyi szakértő szakmai nyilatkozatát fogadta el az e körbeni döntése alapjaként, megállapította, hogy a vállalkozási szerződésekben a felperes fenntartást nem közölt, ezért a 2013. december 3-i és 2014. március 31-i megállapodással rendezték az organizációs költségeket, a műszaki átadás-átvételt követően már nem lehetett a felperesnek az általa elfogadott költségen túlmenő további igénye.

A felperes a kártérítés törvényi tényállási elemeit nem igazolta, jogellenesség nem volt megállapítható, ugyanakkor az alperes igazolta, hogy a ... Kft.-vel kötött megállapodásokkal az organizációs költségek rendben kifizetésre kerültek, erre tekintettel jogalap nélküli gazdagodás jogcímén sem volt marasztalásnak helye. Rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy ... igazságügyi szakértő véleménye szerint a felperesnek 11.293.102 forint + áfa organizációs költségen felüli igénye nem lehet, tekintve, hogy ... a közjegyzői nemperes eljárásban eljáró szakértő a szakvéleményében a műszaki átadást követően 8.651.619 forintot állapított meg, az alperes 11.293.102 forint + áfa összeget külön megállapodás alapján a ... Kft.-vel kötött vállalkozási szerződés útján megfizetett a felperesnek, így az organizációs többletköltség iránti igény nem lehet alapos.

Az elsődlegesen vállalkozói díj, másodlagosan jogalap nélküli gazdagodás jogcímén előterjesztett 29.550.210 forint és járulékai megfizetése iránti kereseti kérelmet az elsőfokú bíróság a másodlagos jogcímen a főkövetelés tekintetében teljes egészében megalapozottnak találta. A lefolytatott szakértői bizonyítás alapján megállapította, hogy az igazolt eltérő műszaki tartalom folytán a felperes többletmunkának nem minősülő pótmunkát végzett, melynek összegét ... igazságügyi szakértő 23.267.882 forint + áfa, azaz bruttó 29.550.210 forintban határozott meg. Az okirati- és tanúbizonyítás eredménye alapján az elsőfokú bíróság arra vont le következtetést, hogy a kooperációs értekezleteken felmerült pótmunkák elvégzésére a felperes részére az alperes képviselőjében eljáró személyek adtak megrendelést, ha erre nem voltak jogosultak, eljárásukat a műszaki átadás-átvétellel jóváhagyta, így sem a megrendelése, sem a díjfizetési kötelezettsége hiányára alapított alperesi védekezés nem volt elfogadható. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint alappal vitatta az alperes a pótmunkavégzés tekintetében a felek között szerződés létrejöttét, a lefolytatott bizonyítás eredménye szerint a munkákról egyeztettek, de a díjban nem állapodtak meg, ennek elmaradása folytán viszont szerződés nem jött létre. A tanúk vallomása, valamint felperes ügyvezető igazgatójának személyes meghallgatása eredményeként az nyert megállapítást, hogy a pótmunkák vonatkozásában a műszaki tartalmat illetően megállapodtak, ... tanúvallomása szerint az ellenérték körében viszont a felek között vita volt. Szerződéses jogviszony hiányában a szakértői bizonyítás eredményeként megállapított pótmunkavégzés ellenértéke megfizetésére az alperes a rPtk. 361. §-a alapján, jogalap nélküli gazdagodás jogcímén köteles. A szakértői bizonyítás

egyértelműen alátámasztotta, hogy az elvégzett pótmunka műszaki tartalma a felek közötti vállalkozási szerződést meghaladó munkát jelentett, így azzal a beruházás értéke növekedett. Szerződés létrejötte hiányában nem foghatott helyt az alperes jogszabályba ütközés miatti semmisségre alapított védekezése, az elsőfokú bíróság nem osztotta azon álláspontját, hogy a 2011. évi CVIII. törvény (rKbt.) 18., 124. és 132. §-aiba ütközés áll fenn, így a rPtk. 200. § (2) bekezdése értelmében a szerződés semmisnek minősül. A késedelmi kamat kezdő időpontját a pótmunkadíjról kiállított számlában meghatározott fizetési határidőt követő naptól, 2015. május 13. napjától állapította meg, a kamat mértékét pedig a rPtk. 301/A. § (2) bekezdése figyelembevételével, mivel a szerződésben rögzített késedelmi kamatmérték a jogalap nélküli gazdagodás visszatérítésére vonatkozó igény esetén nem alkalmazható.

Az ítélet ellen mindkét peres fél fellebbezést terjesztett elő.

A felperes a fellebbezésében kérte az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását, az alperes organizációs költségben marasztalását – 11.334.344 forint + áfa, azaz bruttó 14.394.616 forint és járulécai iránti kereseti kérelmének történő helyt adást – elsődlegesen vállalkozói díj, másodlagosan kártérítés, harmadlagosan jogalap nélküli gazdagodás jogcímén.

A ... szakvéleményének elkészítése során az alperes úgy nyilatkozott, hogy az organizációs költségek már rendezést nyertek, a perben kirendelt ... igazságügyi szakértő szerint is az alperes által már teljesített összegben felüli követelés nem lehet alapos, mert azt a felperes már a teljesítés után jelentette be. Ezen szakmai nyilatkozatok elsőfokú bíróság általi elfogadása azonban téves, mert az alperes nem a teljes organizációs többletköltség-tartozást egyenlítette ki. A felperes a 2015. október 9-i keresetkiterjesztésében emelte fel a keresetét a bruttó 14.394.616 forint organizációs költséggel, ezt a követelését arra alapította, hogy a szerződéskötéskori állapothoz képest jelentősen csökkentett felvonulási területen történő munkavégzés költségesebb munkaszervezést igényelt, az eredetitől eltérő organizációs lehetőség miatt többletköltségek keletkeztek. A 2015. október 21-i előkészítő iratához F/22.1-F/22.5. sorszám alatt csatolta az igénye alátámasztására szolgáló okiratokat, jelezte, hogy az F/22.3. és F/22.4. sorszám alatti mellékletek különbözetéből ered a keresetfelemeléssel érvényesíteni kívánt követelése. Az F/22.5. sorszám alatt csatolt okirat tételesen, költségnemenként tartalmazza azt a kimutatást, amely alapján az alperessel szemben e körben marasztalási igénye áll fenn. Ezen okiratokból egyértelmű, hogy a követelése nem azonos a szakvéleményben megjelölt nettó 11.293.102 forint összeggel, az nettó 11.334.344 forint. Az F/22.5. sorszám alatti melléklet tekintetében ... igazságügyi szakértő azt nyilatkozta, hogy az összefoglaló táblázaton 2014. augusztus 22-i dátum szerepel, tehát a kimutatás hónapokkal a munka műszaki átadás-átvétele után keletkezett. Ezzel szemben a felperes már becsatolta a 2014. március 19-én kelt, F/22.3. és F/24/5. számon benyújtott e-maileket, amelyek mellékleteként a ... igazságügyi szakértő által hivatkozott műszaki átadás-átvétel előtt, tehát 2014. március 19-én megküldték azokat a tételeket, amelyek az igényérvényesítése alapját képezik, és amely tételek az F/22.5. sorszám alatt csatolt okiratban megjelennek. Tekintettel arra, hogy az alperes részére 2014. március 19-én megküldésre került a teljes organizációs többletkövetelés (F/22.3.) és annak csak egy része került megfizetésre a ... Kft.-vel megkötött szerződések alapján (F/22.4.), így fennmaradó tétel a 2014. augusztus 22-i kimutatás jobb oldala – „Fennmaradt és még elszámolandó tételek” megnevezésű, zölddel színezett oszlop –, mely szerint bruttó 14.394.616 forint összegű követelés áll fenn (F/22.5.), tehát az alperes e körbeni marasztalásának van helye.

Véleménye szerint nincs jelentősége annak, hogy nem élt jogfenntartással, az alperes ugyanis átvette a jogosulti késedelem miatt jelentősen megnövekedett organizációs költséggel megvalósított munkát, ezzel pedig elismerte a többletköltségeket.

Az alperes a fellebbezésében kérte az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását, a kereset teljes

elutasítását, szükség esetén a hatályon kívül helyezését.

Álláspontja szerint az elsőfokú eljárás a rPp. XXVI/A. fejezetének előírása szerinti, a ... szakvéleményére alapított kiemelt jelentőségű per, melynek specifikuma a rPp. 386/O. §-a szerint az, hogy tervezési, építési, kivitelezési szerződés teljesítéséből eredő díjkövetelés iránt indított per, amelyben az érvényesített jog alapjául kizárólag a ... szakvéleménye szolgálhat. Ebből következően, ha a kereset már nem a fenti díjkövetelésre vonatkozik, vagy az nem a ... szakvéleményén alapul, az eljárás nem minősülhet speciális pernek. Eljárásjogi hiba tehát, hogy az elsőfokú bíróság a rPp. XXVI/A. fejezetében előírt kötelező jogszabályi rendelkezésektől eltérve az alperest kártérítés jogcímén, illetve jogalap nélküli gazdagodás jogcímén marasztalta.

A rPp. 386/R. § (2) bekezdése értelmében a ... véleményére figyelemmel kezdeményezett perben a keresethez csatolandó szakvélemény nem csupán egyetlen bizonyíték, hanem kizárólagosan az bizonyíthatja a felperes részéről a vállalkozói díjkövetelése megalapozottságát. Ezen speciális perben újabb szakértő csak olyan kérdésekre rendelhető ki, amelyeket a ... már vizsgált, azokra megállapításokat tett, azok tisztázása érdekében a bíróság a szakértőt a tárgyalásra idézte, akinek a szóbeli meghallgatását követően is ellentmondó, homályos, hiányos vagy tisztázatlan maradt az adekvát szakmai kérdés. Az elsőfokú eljárás során a ... elnökének személyes meghallgatásakor kétség nem merült fel, így lehetősége sem volt bármilyen kétséget feloldani, így az elsőfokú bíróság a rPp. 182. § (3) bekezdésébe ütközően járt el az újabb szakértő kirendelésekor. Az elsőfokú bíróság azzal, hogy a ...-tól független, új szakértőt rendelt ki olyan kérdés megítélésére, amely a korábbi szakértői bizonyításnak nem volt tárgya (organizációs költség), a speciális perre vonatkozó szabályokat sértette meg. Amennyiben a ... által nem vizsgált kérdésekre is lehetne újabb szakértővel bizonyítást lefolytatni, akkor kiüresedne a speciális perre vonatkozó jogintézmény, és ellehetetlenülne a jogalkotói akarat. A felperes organizációs költség iránti igénye a keresetben nem szerepelt, a ... szakvéleménye által nem érintett, így ezen kérdés tisztázása újabb szakértő bevonásával nem volt lehetséges.

Eljárásjogilag sérelmezte az alperes annak figyelmen kívül hagyását is, hogy ... igazságügyi szakértő az eljárás ... bizottság tagja volt, emellett a felperes kérelmére indult közjegyzői nemperes eljárásban szakértőként tevékenykedett, így a 2013. évi XXXIV. törvény 5. § (1) bekezdése szerint az elfogultsága, összeférhetetlensége kétséget kizáróan fennállt.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság abból, hogy a felek között nem jött létre megállapodás a pótmunka díjában, tévesen vonta le azt a következtetést, hogy a semmisségi kifogása alaptalan. A rKbt. hatálya alatt a versenyeztetési szabályok betartásával megkötött szerződés szóbeli megállapodásokkal történő módosítása megtörtént, a kivitelezett műszaki tartalom részben megváltozott, az új megrendelések azonban a korábbi műszaki tartalommal azonos értékű változtatásokhoz kapcsolódtak, így a megrendelések vállalkozói díjában nem kellett, hogy megállapodjanak. Ezt a tényt támasztja alá, hogy a műszaki átadás-átvételi eljárás során sem lépett fel a felperes elmaradt vállalkozói díjigénnyel, a számláját az alapszerződésben írt átalánydíjnak megfelelően állította ki.

Amennyiben a felperesnek bármilyen jogcímen további követelése lenne, a szerződésmódosítások jogszabályba ütközése folytán azok érvényesítésére nincs lehetőség. A tényállás feltárása során egyértelműen megállapítást nyert, hogy a felek a pótmunka megrendelések során a rKbt. kötelező rendelkezéseit akarategységben mellőzték, a versenyeztetési kötelezettségnek nem tettek eleget, az írásbeliséget elhagyták, a szerződés tárgyában is csak érintőlegesen, a vállalkozói díjban pedig egyáltalán nem állapodtak meg. Mindez pedig ellentétes a rKbt. 18. §-ával, 124. § (1) bekezdésével és 132. § (1) bekezdésével. A versenyeztetési, írásbeliségi szabály megkerülése eredményeként nyújtott teljesítés alapján a pótmunkadíj, prognosztizációs és organizációs költség követelése jogszabályba ütköző, bíróság előtt nem érvényesíthető. A Legfelsőbb Bíróság a 2004/1117. számú elvi határozatában leszögezte, hogy a jogszabály által előírt kötelező pályáztatási eljárás mellőzése a szerződést jogszabályba ütközővé, semmissé teszi. A rKbt. szerinti jogkövetkezmények nem zárják

ki a rPtk. 200. § (2) bekezdése alkalmazását, a bíróságnak nincs mérlegelési jogköre, kötelező levonni a polgári jogi jogkövetkezményt. Figyelemmel arra, hogy a perbeli kivitelezés a rKbt. hatálya alá tartozó építési beruházás volt, az elrendelt pótmunkákat a 290/2007. (X. 31.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése értelmében írásba kellett volna foglalni (BDT2014. 3195.). A semmis (tilos) szerződéshez joghatás nem fűződik, az ipso iure érvénytelen, kizárólag az eredeti állapot helyreállítására van mód. ... igazságügyi szakértő is rögzítette, hogy a közbeszerzési eljárás lezárultát követő díjkifizetés csak külön megállapodás keretében lehetséges, ezen szakmai nyilatkozat az alperes védekezését támasztja alá, azt, hogy a közbeszerzési eljárás lefolytatásának eredményeként létrejött szerződés alapján fennálló követeléseket lehet csak jogszerűen érvényesíteni, minden más igény vonatkozásában kizárólag önkéntes teljesítés jöhet szóba.

Érdemben is vitatva a marasztalását arra hivatkozott, hogy tévesen döntött az elsőfokú bíróság, amikor a prognosztizációs költséget kártérítés jogcímén megítélte. A felek a közöttük létrejött vállalkozási szerződést egyező akarattal kétszer módosították, mindkét alkalommal a teljesítési határidő kiigazítása céljából. A szerződő feleknek tudomásuk volt arról, hogy az alperes elháríthatatlan külső ok, azaz a területet birtokló harmadik személyek miatt nem képes a munkaterület munkavégzésre alkalmas állapotban határidőben átadni, így kölcsönösen abban állapodtak meg, hogy jogkövetkezmények nélkül kerül sor az alapszerződés módosítására, és az azzal felmerülő esetleges költségeket mindegyik fél maga viseli. Ezt támasztja alá, hogy kizárólag a teljesítési határidőt módosították a vállalkozói díj érintetlenül hagyása mellett. Véleménye szerint a felperes a rPp. 386/O. §-a szerinti perben kizárólag azon díjat követelheti, amely a szerződésszerű teljesítése ellenére kifizetetlen maradt. A prognosztizációs költség kizárólag akkor járna, ha annak megfizetésében kifejezetten megállapodtak volna. Azon körülmény is az alperes álláspontját támasztja alá, hogy a felperes a szerződéstől nem állt el, annak hatályban tartását kívánta saját teherként vállalva a várakozásból adódó költségeket. Az alperes kártérítés jogcímén történő marasztalása feltételezi, hogy jogellenes magatartásával kárt okozott, a jogellenesség azonban nem nyert bizonyítást, továbbá a kár sem, illetőleg annak mértéke, valamint a szükséges okozati összefüggés sem. Az elsőfokú bíróságnak vizsgálnia kellett volna az esetleges közrehatás és kárenyhítés kérdését is, figyelembe kellett volna vennie, hogy az alperes folyamatosan tájékoztatta a munkaterület átadásával kapcsolatos helyzetről a felperest, aki maga sem tanúsított olyan magatartást, amely az adott helyzetben elvárható lett volna.

Tévesen marasztalta az elsőfokú bíróság a pótmunka díjában is, a felperesnek a kereset benyújtásakor sem állt a rendelkezésére olyan szakértői vélemény, amely a követelését kellően alátámasztotta volna. A ... szakvéleményéből kitűnően a munkák egy része már nem volt szemlézhető eltakarás folytán, így a szakértői véleménynyilvánítás nem tartalmazott adatot arra, hogy a pótmunkaként megjelölt munkarészek a felek szerződéses viszonyában valóban pótmunkának minősülnek-e, illetőleg, hogy az árképzésük indokolt mértékű-e. A felperes és az alperesi tanúk mindössze három munkanemet tudtak pótmunkaként megnevezni – ajtót, funkció dobozokat és közműkiállásokat említve – és egyértelműen megállapítható a tanúvallomásokból az is, hogy az árakban, a költségvetésben még szóban sem állapodtak meg. Aggályos, hogy a felperes e körbeni követelésének összege többször módosult, továbbá sem szakvéleménnyel, sem szerződéssel, sem építési vagy felmérési naplóval nem tudta tételesen alátámasztani ezen igénye megalapozottságát. A tanúvallomások a konkrétumokat mellőzik, ellenőrizhetetlen szóbeli megállapodásokra, zavaros, rendezetlen viszonyokra utalnak. Az alperes fenntartotta, hogy a megváltozott műszaki tartalom az eredetihez viszonyítva egyenértékű műszaki megoldást tartalmazott, ezért nem került sor sem költségvetés elfogadására, sem szerződéskötésre, figyelemmel arra is, hogy átalánydíjas megállapodást kötöttek.

Utalt az alperes arra is, hogy a felek közötti szerződéses viszony kizárja a jogalap nélküli gazdagodás szabályainak az alkalmazását, a megítélt összeg nem tartalmazhatna a rPtk. 364. §-ára tekintettel áfát, továbbá aggályos, hogy a marasztalási összeg megegyezik a ... igazságügyi szakértő

által megállapított pótmunkadíjjal, holott jogalap nélküli gazdagodás jogcímén csak a gazdagodás kiadására lenne kötelezhető, haszon kifizetése nélkül.

Tévesen figyelmen kívül maradt, hogy a felek a szerződésükben fordított áfa alkalmazásában állapodtak meg, ennek ellenére mind a szakértő, mind az elsőfokú bíróság bruttó összegekkel számolt.

A Fővárosi Ítélőtábla a jogorvoslati eljárás során nem bírálta felül a fellebbezéssel nem érintett keresetelutasításra vonatkozó ítéleti rendelkezést, figyelemmel arra, hogy az elsőfokú bíróság határozata e körben a rPp. 228. § (3) és (4) bekezdése alapján jogerőre emelkedett.

A felperes fellebbezése nem, az alperesé kisebb részben alapos.

Az elsőfokú bíróság eljárásjogi szabálysértés nélkül meghozott ítéletében a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges mértékben feltárta és érdemben túlnyomórészt helyes az abból levont jogi következtetése is.

A Fővárosi Ítélőtábla nem osztotta a rPp. XXVI/A. fejezetének, a rPp. 178. § (3) bekezdésének, a rPp. 182. § (3) bekezdésének a megsértésére vonatkozó alperesi fellebbezési érvelést.

A rPp. XXVI/A. fejezetében szabályozott, a ... szakvéleményére alapított perben a díjköveteléssel fellépő fél megbízásából eljáró ... a teljes bizonyossággal megállapíthatóan teljesített tervezési, építési, kivitelezési munkák mennyiségét és minőségét határozhatja meg, az el nem végzett munkákat mérheti fel, illetve mindezen munkák szerződés szerinti értékét állapíthatja meg.

A felperes a perbeli, a rPtk. 402. § (1) bekezdése szerint minősülő építési szerződés teljesítésére hivatkozással valós tárgyi keresethalmazatban támasztott három eltérő igényt, de mindegyiket elsődlegesen vállalkozói díjkövetelés jogcímén.

Figyelemmel arra, hogy a rPp. 386/O. §-a értelmében eltérő szabályozás hiányában a rPp. XXVI. fejezete, a rPp. 386/A. § (1) bekezdése szerint pedig az XXVI. fejezetben nem szabályozott kérdésekben a rPp. I-XIV. fejezete irányadó, a ... szakvéleményére alapított perben sincs kizárva a díjkövetelés további mögöttes jogcímeken is történő érvényesítése.

A ... szakvélemény rendeltetése az, hogy a részben vagy egészben nem kifizetett vállalkozói díj megfizetése iránti perben a jogvita lezárásának gyorsítása érdekében már a keresetindításkor rendelkezésre álljon a teljesítés megtörténte vagy hiánya szakkérdésére olyan szakvélemény, amelyre – ha további bizonyítás szükségessége nem merül fel – akár azonnali érdemi döntés hozható. A rPp. 386/R. § (1) bekezdése szerint a ... szakvéleménye ugyanolyan bizonyítási eszköz, mintha a szakvéleményt a perben kirendelt szakértő terjesztette volna elő; a (2) bekezdés szerint a fél – ha a bizonyítás szempontjából szükségesnek látszik – a perben más szakértő kirendelését is indítványozhatja. A fellebbezésben foglaltaktól eltérően tehát ezen speciális perben is a szabad bizonyítás elve érvényesül, a felek előadása, indítványa a szükségképpen rendelkezésre álló ... szakvélemény mellett további – akár szakértői – bizonyítás szükségességét is felvetheti.

A ... szakvéleménynek az ügydöntő határozat meghozatalában nincs kiemelt szerepe – ellentétben például az ideiglenes intézkedés elrendelésével, melynek során a szakvélemény tekintetében a törvény erejénél fogva az ideiglenes intézkedés indokoltságát és a követelés megalapozottságát illetően nincs tere a bírói mérlegelésnek –, az a bíróságot nem köti, köteles vizsgálni, hogy a szakértői nyilatkozat a releváns szakkérdés tekintetében meggyőző és teljes-e.

Az elsőfokú bíróság ezen kötelezettségének eleget téve, a rPp. 386/R. § (2) bekezdésén keresztül alkalmazandó rPp. 182. § (3) bekezdése szerinti jogszabályi feltételek teljesülésére helytálló indokok alapján a megfelelő következtetést levonva rendelte el a felperes indítványára további műszaki igazságügyi szakértői bizonyítás lefolytatását. A Fővárosi Ítélőtábla teljes egészében osztotta azon ítéleti álláspontot, hogy a ... véleménynyilvánítása a szakértői tanács elnökének

meghallgatását követően hiányosnak minősült az organizációs költség és a pótmunkadíj megítélése tekintetében.

A fellebbezésben foglaltaktól eltérően a ... nevében eljáró három tagú tanács egyik tagja, ... vonatkozásában nem állt fenn összeférhetetlenség. A tanács 2015. április 2-i megbízásakor hatályos 2013. évi XXXIV. törvény 5. § (1) bekezdése szerint szakértői tanács tagjaként nem járhat el, aki a polgári perrendtartásról szóló törvény szerint, mint szakértő sem járhatna el. Az alperes a rPp. 178. § (1) bekezdésén keresztül irányadó rPp. 13. § (1) bekezdés a), b), c) pontjai szerinti abszolút vagy e) pontja szerinti relatív kizárási okot nem nevesített és ezek bármelyike fennálltára a per adatai sem engedtek következtetni.

A 2013. évi XXXIV. törvény 5. § (1) bekezdésének a szakértői tanács megbízását követően hatályba lépett azon rendelkezése, miszerint az elfoglaltságát kell vélelmezni különösen annak, aki bármely fél megbízásából az adott ügy tárgyát képező építési beruházásnál korábban szakértőként járt el, amellett, hogy nem irányadó, az alkalmazása esetén sem adna alapot összeférhetetlenség megállapítására, ... ugyanis nem a felek, hanem a felperes kérelmére eljáró dr. ... közjegyző részéről került közjegyzői nemperes eljárásban szakértőként kirendelésre.

A Fővárosi Ítéltábla eljárásjogi szabálysértés hiányában az elsőfokú bíróság ítéletét a rPp. 253. § (3) bekezdése szerint a fellebbezések korlátai között eljárva, érdemben bírálta felül az alábbiak szerint.

Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor az organizációs díj megfizetése iránti kereseti kérelmet elutasította.

Helyesen állapította meg, hogy bár a peres felek közötti vállalkozási szerződés 2. pontjában meghatározott átalánydíjnak a részét képezte az organizációs költség, az utóbbi – igazságügyi szakértői véleménynyilvánítással alátámasztott – emelkedésére vezetett a felvonulási terep határvonalainak és területének többszöri módosulása. ..., a ... és ... egyező szakmai nyilatkozatot tettek arra, hogy e körben az anyagmozgatási többletköltség, a közterület-foglalás miatti ideiglenes burkolatvédelem és a téliesítés költsége műszakilag indokoltan merült fel.

Ugyanakkor a szakértői bizonyítás a felperes fellebbezésében is fenntartott azon állítását nem támasztotta alá, hogy az alperes az ezen munkálatokért a ... Kft. által a 2013. december 3-i és 2014. március 31-i szerződések alapján kifizetett mindösszesen 11.293.102 forint + áfa összegben felül további 11.334.344 forint + áfa megfizetése terheli. Az elsőfokú bíróság helyesen rögzítette azt, hogy egyik igazságügyi szakértő sem kalkulált a felperesnek a nem vitásan kifizetett díjat meghaladó összeget, ennek elmaradása pedig – a fellebbezésben foglaltaktól eltérően – nem a 2014. március 19-i e-mailek figyelmen kívül hagyására, illetve a 2014. augusztus 22-i dátummal ellátott táblázat téves értékelésére vezethető vissza. ... igazságügyi szakértő a 2017. november 23-i meghallgatása során tett nyilatkozata szerint nem csak azt a következtetést vont le a peresített követelést részletező táblázatból, hogy az okirat a 2014. augusztus 22-i kiállítására figyelemmel a műszaki átadás-átvétel korábbi lezárása miatt nem tartalmazhatott elismerhető igényt, hanem arra is egyértelműen nyilatkozott, hogy a táblázatban szereplő tételek műszaki valóságtartalmáról nem tudott meggyőződni. Ezen bizonyítatlanság a rPp. 164. § (1) bekezdése szerint bizonyításra köteles felperes terhére kellett, hogy essen, az igazsága esetén is súlytalan tehát azon előadása, hogy az e körbeni igényét a műszaki átadás-átvétel lezárását megelőzően, 2014. március 19-én az alperesnek bejelentette. Jelentőséggel a peresített követelés műszaki és számszaki indokoltságának kétségmentes bizonyítása bírt volna, melyre azonban nem került sor, a felperes a jogorvoslati tárgyaláson sem tudott a rendelkezésre álló bizonyítékok közül az igényét alátámasztó bizonyítékot nevesíteni, a fellebbezésében előadottak tehát nem adtak alapot annak megállapítására, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítás eredményét a rPp. 206. § (1) bekezdésébe ütköztetve, okszerűtlenül

értékelt.

Az érdemi megalapozottsága tekintetében nem téves az elsőfokú bíróság prognosztizációs költség iránti kereseti kérelemnek helyt adó döntése, melyet a ..., valamint ... – az adekvát szakmai kérdés tekintetében – teljes egészében egybehangzó szakvéleményére helytállóan alapította.

A ... a szakvéleménye (1/F/13.) 6/2. pontjában a KSH építési árindexe alapján végzett számítással az anyagár, a szállítási költség és a fizikai munkadíj együttes tételének növekedése miatt 3.960.000 forintot, a menedzsment időarányos többletköltsége tételeként bruttó 11.489.724 forintot kalkulált felszámíthatónak.

... a fenti tételek vonatkozásában azonos álláspontra helyezkedve, a munkaterület átadásában mutatkozó 222 napos csúszásra figyelemmel az utóbbi tételt a szakvéleménye (80/1.) V. pontjában 9.047.026 forint + áfa összegben, az előbbi tételt pedig a kiegészítő szakvéleményében (99/1.) 3.960.000 forint + áfa összegben határozta meg.

Mindezért ezen követelés összegének a megítéléséhez kétségmentes bizonyíték állt rendelkezésre.

A rPtk. 205. § (1) és (2) bekezdései, valamint a rPtk. 207. § (1) és (2) bekezdései alkalmazásához fűződő egységes bírói gyakorlat alapján nem foghatott helyt az alperes jogalapot vitató azon fellebbezési érvelése sem, hogy a vállalkozói díjat nem, kizárólag a teljesítési határidőt érintő szerződésmódosításokból a prognosztizációs költségek emelkedése miatti igényről történő felperesi lemondásra, ezen költségei saját maga általi viselésének a vállalására lehet következtetni.

Ettől eltérően a szerződésmódosítások alapján csak a teljesítési határidő kitolódása vált egyértelművé, az ennek következtébeni prognosztizációs költségemelkedés mértéke azonban nem volt bizonyosan előre kalkulálható, ez pedig értelemszerűen nem tette lehetővé a költségigény szerződésmódosításkori konkretizálását, azt, hogy a felek a szerződés alapján járó pénzbeli szolgáltatás ezen lényeges eleme tekintetében egyeztessenek. A megállapodás elmaradása tehát az alperes által állított jelentőséggel nem bír, az sem joglemondásként, sem költségvállalásként nem értelmezhető a felperes erre vonatkozó kifejezett jognyilatkozata hiányában, a szerződésmódosítások, különösen a szerződés nem változtatott pontjainak hatályban tartása jelentőségének az alperesi magyarázata a rendelkezések nem megengedett, kiterjesztő értelmezésén alapul.

A fent kifejtettek szerinti megállapodás hiánya folytán helyesen vont le következtetést az elsőfokú bíróság arra, hogy az alperes e körben az elsődleges, vállalkozói díj jogcímén nem kötelezhető, ugyanakkor tévedett, amikor az alperest a rPtk. 302. § b) pontja és a rPtk. 303. § (1) bekezdése alapján kártérítés jogcímén marasztalta.

Az igazságügyi szakértői bizonyítás eredményével kétségmentesen alátámasztott tény, hogy az alperes a rPtk. 302. § b) pontja szerint jogosulti késedelembe esett a munkaterület átadásával és a rPtk. 303. § (1) bekezdése szerint a jogosult valóban köteles megtéríteni a kötelezettnek a késedelemből eredő kárát. A késedelem ezen jogkövetkezménye azonban – ellentétben a rPtk. 303. § (2) bekezdése szerinti esetekkel – kimenthető, nem terheli a jogosultat kártérítési kötelezettség, ha bizonyítja, hogy a késedelem elhárítása érdekében úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

A peres felek a vállalkozási szerződésük 1. és 2. számú módosításában a munkaterület átadásátvételét akadályozó körülményként az alperes érdekkörén kívülre eső okokat nevesítettek, nem merült fel adat arra, hogy az alperes a rajta kívül álló okból késedelmet elmulasztotta volna elhárítani, így helytálló azon fellebbezési érvelése, hogy felróható magatartás tanúsítása, illetve mulasztása hiányában kártérítésre nem kötelezhető.

Az elsőfokú bíróság a kárfelelősség körében elfoglalt téves jogi álláspontja folytán a követelés

megalapozottságát az ugyancsak előterjesztett jogalap nélküli gazdagodás jogcímén nem vizsgálta, ez azonban a jogorvoslati eljárásban – figyelemmel arra, hogy ezen kereseti kérelem elbírálásához szükséges tények és bizonyítékok maradéktalanul rendelkezésre álltak – a harmadlagos jogcímre történő áttéréssel az alábbiak szerint orvosolható volt.

A rPtk. 361. § (1) bekezdése szubszidiárius szabály, mely jogintézmény alkalmazását a felek között fennálló szerződéses kapcsolat ténye nem feltétlenül zárja ki, ha ugyanis a felek közötti konkrét jogviszonyra irányadó szabályok vagy a szerződésük az alaptalan gazdagodás tényállására nem terjed ki, az elszámolás dogmatikai alapja a jogalap nélküli gazdagodás lehet. A jogalap nélküli gazdagodás fogalmi eleme az egyik félnél vagyoni előny, a másik félnél vagyoni hátrány, a kettő közötti okozati összefüggés és a vagyoni előny megszerzéséhez szükséges jogcím hiánya; nem feltétel, hogy a szerzett vagyoni előny és az elszenvedett vagyoni hátrány azonos értékű legyen, de az nem is kizárt.

A fentiekben már részletezett eredményre vezető igazságügyi szakértői bizonyítás kimutatta, hogy a munkaterület átadásának késedelme miatt a felperes a szerződés szerinti fix áras szolgáltatás nyújtásához kötelezettként milyen költségnövekedést kellett, hogy viseljen. A Fővárosi Ítélet tábla álláspontja szerint az ár és díj emelkedés elszámolatlansága a felperesnél vagyronvesztést, az alperesnél vagyoni előnyt eredményez, így az a rPtk. 361. § (1) bekezdése alapján követelhető, függetlenül attól, hogy a késedelem az alperesnek nem volt felróható, az igény érvényesítésének a ténybeli alapja ugyanis nem a szerződés megszegése, hanem az, hogy a megnövekedett költségek megtérítése nélkül a megrendelő alperesnél jogalap nélküli gazdagodás következne be.

Mindezt a felperes prognosztizációs költség megtérítése iránti kereseti kérelme 13.007.026 forint erejéig jogalap nélküli gazdagodás jogcímén megalapozott. Tekintettel arra, hogy az ezt meghaladó keresetelutasító ítéleti rendelkezés nem fellebbezett, csupán megjegyzi a Fővárosi Ítélet tábla, hogy az áfa az aktuális jogszabályoktól függően a vállalási ár részeként merülhet fel, mivel az alperes nem vállalkozói díjjal tartozik, áfa felszámítására és megítélésére ezen okból sem kerülhetne sor.

A pótmunkadíj jogszerű érvényesítéséhez a másodlagos, jogalap nélküli gazdagodás jogcímét alappal elfogadva túlnyomórészt helyesen döntött az elsőfokú bíróság ezen kereseti kérelem megalapozottságáról is.

A fellebbezésben foglaltaktól eltérően a felperesi munkavégzés pótmunka jellege és mennyisége az igazságügyi műszaki szakértői bizonyítással kétségmentesen felmérést és igazolást nyert. A ... a szakvéleménye 6/4. pontjában annak rögzítése mellett, hogy a szóban forgó munkák egy része az építkezés során már eltakart munka, mely értelemszerűen nem szemlézhető, egyidejűleg arra is kitért, hogy a szakmai gyakorlat szerint vélelmezhető az elkészültük, továbbá – visszaulva a közjegyzői nemperes eljárásban elkészült szakvélemény szakmai megállapításaira – arra is, hogy a pótmunkák a maguk idején bejelentésre kerültek, a kooperációs jegyzőkönyvekben szerepelnek és a szakágankénti műszaki ellenőrök elfogadó igazolásával rendelkeznek. Az 1-18-ig sorszámozott pótmunkatételek tényleges megvalósítása tekintetében a ... részéről aggály nem merült fel, csupán a 8., 9. és 18. tétel esetén jelezte részletesebb szakértői elemzés szükségességét, melyet kirendelésre ... igazságügyi szakértő a 2017. május 20-án kelt szakvéleményében elvégzett, megadva a 8., 9. és 18. tételekben meghatározott pótmunkák díjának általa reálisnak tartott egységárát.

A jogorvoslati kérelmekkel nem érintett a bizonyítás eredményéből levont azon ítéleti jogi következtetés helytállósága, hogy a pótmunka műszaki tartalmának leegyeztetéséhez nem társult díjmegállapodás – az alperes maga is ezzel egyező előadást tett a fellebbezésében –, melyből a rPtk. 205. § (1) és (2) bekezdései alapján a pótmunkavégzésre vonatkozó szerződéses megállapodás hiánya, a felek közötti elszámolásra a rPtk. 361. § (1) bekezdése alkalmazásának a szükségessége következik.

A jogviszony lényeges elemét, a díjat érintő konszenzus hiányára figyelemmel, valamint fenntartva a prognosztizációs költségre vonatkozó kereseti kérelem elbírása körében a jogalap nélküli

gazdagodás jogi természetére vonatkozóan már kifejtetteket, súlytalannak ítélte a Fővárosi Ítéltábla az alperes azon fellebbezési okfejtését, hogy a peres felek közötti, 2013. január 25-i vállalkozási szerződéses jogviszony kizárja a rPtk. 361. § (1) bekezdésének az alkalmazását. Rámutat a Fővárosi Ítéltábla arra, hogy a jogalap nélküli gazdagodás egyik tipikus esete a létre nem jött szerződés alapján történő teljesítés. A perbeli esetben a peres felek a pótmunka műszaki tartalmában igen, de a díjában nem állapodtak meg, ugyanakkor a pótmunkával elért eredményt az alperes átvette, így a részére nyújtott felperesi többletteljesítmény nem maradhat elszámolatlan, nem szolgálhat a megrendelő alperes előnyére, a szerződéskötés nélkül elvégzett olyan munkarészekkel, amelyek nem tartoztak a szerződés eredeti tartalmához, jogalap nélkül gazdagodna, amennyiben a szolgáltatással szerzett vagyoni előnyt nem lenne köteles megtéríteni.

Ugyanakkor helytálló a fellebbezés a jogszerűen követelt összeg után felszámított áfa elsőfokú bíróság általi téves elfogadására vonatkozóan. E körben is rögzíti a Fővárosi Ítéltábla, hogy az áfa az aktuális adójogszabályoktól függően a vállalási ár részeként merülhet fel; tekintettel arra, hogy az alperes – a fent kifejtettek szerint – nem vállalkozói díjjal, hanem a vagyoni előny visszatérítésével tartozik, a bruttó 29.550.210 forint kereseti kérelem az áfa levonásával 23.267.882 forint erejéig megalapozott, az ezt meghaladó követelés elutasításának lett volna helye. Megjegyzi a Fővárosi Ítéltábla, hogy a rPtk. 361. § (1) bekezdése szerinti elszámolás szükségességéből okszerűen az is következik, hogy nincs relevanciája az alperesi fellebbezésben hivatkozott, a fordított adózás szabálya alkalmazásában történő szerződéses megállapodásnak.

Végül nem osztotta a Fővárosi Ítéltábla a rKbt. szabályainak a megsértésére alapított alperesi fellebbezési érvelést sem. Az alperes semmisségi kifogása alaptalan, mert egyrészt a fent kifejtettek szerint egyik kereseti kérelem vonatkozásában sem nyert megállapítást szerződést létrehozó konszenzus, ennek hiányában pedig az érvénytelenségre hivatkozása tényalap nélkülinek minősül, másrészt az a per jellegére tekintettel sem foghat helyt. Kétségtelen, hogy a perbeli építési beruházás közbeszerzés tárgyát képezte, a peres felek közbeszerzési eljárás lefolytatását követően szerződtek egymással. Annak megítélése viszont, hogy a projekt megvalósítása során a versenyeztetés szabályainak a megsértésével a szerződés tárgyának nem megengedett kiterjesztését eredményezte-e az előre fel nem mérhető, így nem kalkulált költségnövekedéssel járó felperesi tevékenység elvégzése és annak alperesi elfogadása, nem tartható jelen perre. A felek közötti szerződés megkötésekor hatályos Kbt. 166. § (1) bekezdése szerint ugyanis a közbeszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályok megszegésére alapított bármely polgári jogi igény érvényesíthetőségének feltétele, hogy a Közbeszerzési Döntőbizottság, illetve – a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatának felülvizsgálata során – a bíróság a jogsértést jogerősen megállapítsa, az alperes viszont döntőbizottsági határozatra sem hivatkozott.

Tekintettel arra, hogy a fellebbezésben előadottak eltérő tényállás megállapítására nem, eltérő jogi következtetés levonására pedig csak kisebb részben, a 29.550.210 forint áfa tartalommal csökkentésére adtak alapot, a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét – annak nem fellebbezett részét, valamint az elsőfokú perköltség viselését nem érintve, utóbbit arra alapítva, hogy a jogszerű követelés bruttó helyett nettó összegben meghatározása a pernyertességi arányt az alperes javára értékelhetően nem módosítja – a rPp. 253. § (2) bekezdése alapján részben és akként változtatta meg, hogy az alperes marasztalását 36.274.908 forintra leszállította, egyebekben helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem, az alperes fellebbezése érdemben és ügydöntően nem vezetett eredményre, ugyanakkor az alperesi fellebbezéssel érintett követelés (42.557.236 forint) meghaladta a felperes által vitássá tett marasztalási összeget (11.334.344 forint), így a rPp. 239. §-a alapján

alkalmazandó rPp. 81. § (1) bekezdése alapján az alperes tartozik a felperes másodfokú perköltségét megfizetni – a 36.274.908 forint és a 11.334.344 forint összegének különbözete alapulvételével –, melyet a Fővárosi Ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdései alapján mérlegeléssel, a kifejtett ügyvédi tevékenységhez igazodóan mérsékelt, 200.000 forint összegű jogi képviselési munkadíjban határozott meg.

A felperes az illetékfeljegyzési joga folytán fellebbezésére le nem rótt 906.747 forint illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján tartozik külön felhívásra a Magyar Államnak megfizetni, a 14. § alapján a teljes személyes illetékmentes alperes által le nem rótt 2.500.000 forint jogorvoslati illetéket a Magyar Állam viseli.

Budapest, 2018. október 29.

Dr. Kurucz Zsuzsánna s.k.
a tanács elnöke

Levek Istvánné dr. s.k.
s.k.
előadó bíró

Dr. Kovács Mária
bíró